

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2011-03-09
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
2785-11
Enhet 12

SÖKANDE

RHB Rivteknik AB, 556485-6085
Frimärksvägen 1
122 47 Enskede

MOTPART

Bostadsstiftelsen Signalisten

Företrädd av:

C&M Projekt AB
S:t Eriksgatan 62 4 tr
112 34 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

KONKURRENSVERKET	
2011-03-10	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avvisar begäran om att förelägga företrädare för IPS att hämta ut belastningsregister samt begäran om att förelägga Signalisten att respektera regler.

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 107213

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Bostadsstiftelsen Signalisten AB ("Signalisten") genomför, genom C&M Projekt AB ("C&M"), en upphandling av rivning och håltagningsentreprenad på Kv Ponnyn och Kv Fölet 1. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande. Inbjudan till anbudsgivning är daterad den 7 september 2010 och sista dagen att inkomma med anbud var den 15 oktober 2010. Enligt tilldelningsbeslutet daterat den 28 januari 2011 har C&M antagit IPS i Västerås ("IPS") som entreprenör.

RHB Rivteknik AB ("Rivteknik") ansöker hos förvaltningsrätten om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska göras om och att Rivteknik som compensation ska få utföra första etappen på löpande räkning tills upphandlingen gjorts om. Rivteknik begär även att rätten ber företrädare för IPS att hämta ut ett belastningsregister för att styrka att utslutningsgrund föreligger och att rätten ska förelägga Signalisten att respektera regler. Till stöd för sin talan anför Rivteknik bl.a. följande.

Rivteknik har sedan cirka ett och ett halvt år tillbaka utfört håltagning och rivning m.m. åt Signalisten på låghus intill den nu aktuella höghusdelen. Rivteknik lämnade en offert som sedan granskades av C&M. C&M ansåg att Rivteknik hade ett något högt pris på grund av att containerhanteringen ingick i offerten. Enligt Af-delen ska beställaren stå för containerhantering. Rivteknik krävde då att upphandlingen skulle göras om alternativt att han skulle beredas tillfälle att komplettera offerten, vilket avlogs av C&M. C&M har i utvärderingen angett att Rivteknik inte uppfyller alla krav enligt Af-delen, vilket stämmer eftersom Rivteknik påtalade att de troligtvis inte skulle hinna få fram alla underlag till deadline. C&M uppgav då att Rivteknik kan komplettera senare om de kommer i läge för upphandling. I samband med Akon Service AB anser sig Rivteknik uppfylla alla krav som ställs i förfrågningsunderlaget.

Den vinnande leverantören, IPS, uppfyller inte kraven på leverantörens ekonomiska ställning mot bakgrund av att de är inblandade i tre tvister i tingsrätten, ägaren varit med om två konkurser, deras kapacitet och kunskap gällande rivning bör ifrågasättas samt att det föreligger en brist på kvalitetssystem. Rivteknik begär att rätten ber företrädare för IPS att hämta ut ett belastningsregister för att styrka att uteslutningsgrund föreligger.

IPS uppfyller inte skullkravet att tre oberoende referenser ska lämnas på likadana arbeten. IPS har endast uppgett en och en halv referens.

IPS uppfyller inte skullkravet gällande kvalitetssystem. Enligt branschorganisationen och Byggmästarföreningen så är asbestintyg endast ett kvitto på att man får utföra asbestsanering och ska inte bedömas som motsvarande BF9K eller 9001:2000 då det inte är ett kvalitetssystem.

Rivteknik blev via C&M:s platschef informerad om att de hade skrivit kontrakt med en ny entreprenör innan upphandlingen var klar. Rivteknik såg att IPS utförde arbeten som är förknippat med rivningen och ska vara tilläggssarbete till entreprenaden. IPS ska diskvalificeras på grund av ovan anförda omständigheter oavsett om Rivteknik lidit skada eller inte. Rivteknik kommer att kunna lida skada om inte upphandlingen görs om då man anser att priset efter rättning mycket väl står sig för att kunna få ett kontrakt.

Signalisten bestrider bifall till ansökan om överprövning. Till stöd för bestridandet anføres bl.a. följande.

C&M har inte brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i nämnda lag. Leve-

rantörerna har behandlats på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt och upphandlingen har genomförts enligt ett öppet förfarande.

C&M har för Signalistens räkning utfört ett projektledningsuppdrag bestående i upphandling avseende en delad entreprenad för renovering av bostadslägenheter i kvarteret Ponnyn 2 och kvarteret Fölet i Solna. Fastigheterna består av fem punkthus med 140 bostadslägenheter. Ifrågavarande upphandling avser rivnings- och håltagningsentreprenad på nämnda objekt. Rivteknik har fått del av förfrågan och kommit in med anbud. Det har inte förts några diskussioner mellan Rivteknik och C&M under anbudsskedet. Anbudsöppningen har skett i enlighet med LOU:s bestämmelser.

Sedan C&M har kontrollerat huruvida anbudsgivarna uppfyllde kvalificeringskraven har C&M gjort en utvärdering av de inkomna anbud som uppfyllde kraven. Anbudsgivare nr 2, NHL, hade det lägsta anbudet. C&M fann priset onormalt lågt och bad därför skriftligen om en förklaring härtill. NHL lämnade emellertid ingen förklaring, varför anbudet kom att förkastas. Efter att NHL:s anbud förkastats konstaterade C&M att anbudsgivare nr 1, IPS i Västerås, hade det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet vilket var den värderingsgrund som angivits i förfrågan, AFB.52. C&M har därför skriftligen underrättat anbudsgivarna om att IPS tilldelats kontraktet och skälet härför.

Rivtekniks anbud uppfyllde inte de i förfrågan uppställda skallkraven avseende prövning av anbudsgivare. Kvalificeringskraven som framgår av AFB.51 anger att den senaste versionen av blanketten SKV 4820 och giltigt F-skattebevis ska redovisas, att anbudsgivaren ska ha dokumenterat kvalitets- och miljöledningssystem motsvarande BF9K eller 9001:2000 samt att minst tre referenser på liknande uppdrag ska lämnas. Rivteknik uppfyllde inget av dessa uppställda skallkrav. I Rivtekniks ansökan om överprövning anges att "Cm har i sin utvärdering skrivit att jag inte upp-

fyllde alla krav enligt Af-delen, detta stämmer såvida att jag påtalade att jag troligtvis inte hinner få fram alla underlag till deadline men jag fick då till svar att jag kan komplettera senare om jag kommer i läge för upphandling”. Det förhållandet att Rivteknik inte har inkommit med de i förfrågan efterfrågade uppgifterna är således ostridigt. Vad Rivteknik gör gällande beträffande att bolaget skulle ha fått löfte om att komplettera dessa handlingar senare är felaktigt. Den av Rivteknik redovisade uppfattningen att bolaget i samarbete med Akon Service AB anser sig uppfylla de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget saknar betydelse. Rivteknik har de facto inte uppfyllt de i förfrågan angivna skallkraven avseende kvalificering och har på grund härav inte kunnat komma ifråga för att erhålla kontraktet. C&M har således agerat i enlighet med LOU och dess principer när man förkastat Rivtekniks anbud. Det kan noteras att den av Rivteknik i målet angivna offerten från Akon Service AB inte är likalydande med den som var fogad till anbudet. Utöver att den till anbudet fogade offerten inte är likalydande innehåller den reservationer som gör att Rivtekniks anbud inte kan tas upp till utvärdering. Av Akon Service AB:s offert som var fogad till Rivtekniks anbud framgår följande: ”Reservation för mellanliggande anbud enligt 1 kap 9 § avtalslagen (1915:218)”. Det innebär att offerten och därmed Rivtekniks anbud inte utgör ett anbud. Enbart detta förhållande i sig medför att Rivtekniks anbud aldrig skulle komma att ha antagits. Rivteknik har därför varken lidit eller löper risk att lida någon skada.

Det föreligger en rättighet för beställaren att kräva komplettering eller förtydligande för det fall så kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Likaså får beställaren tillåta rättelse av en uppenbar felskrivning. Det föreligger ingen skyldighet för beställaren att göra detta. Med uppenbar felskrivning avses inte att en anbudsgivare har angivit och räknat med något i anbudet som inte efterfrågats. Rivtekniks angivande att kostnader för container ingår i anbudet är således inte en sådan uppenbar felskrivning som beställaren får tillåta rättelse av. Utöver att det inte före-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

ligger någon skyldighet för C&M att låta anbudsgivare rätta uppenbar fel-skrivning har det i förevarande fall inte ens varit möjligt.

Vad gäller Rivtekniks iakttagelser av IPS:s pågående arbeten på fastighe-ten får Signalisten klargöra följande. IPS har varken utfört eller kommer att få utföra arbete för Signalistens räkning innan ifrågavarande upphandling är avslutad. Vad Rivteknik har iakttagit på arbetsplatsen är att IPS som underentreprenör åt en annan leverantör har utfört arbete som ingått i detta bolags kontraktsåtagande.

IPS har uppfyllt de i förfrågan uppställda skallkraven avseende prövning av anbudsgivare samt haft det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet varför bolaget tilldelats kontraktet. Rivteknik har inte uppfyllt något av skallkra-ven varför dess anbud har förkastats. C&M har iakttagit LOU:s regler och principer vid anbudsprövning och utvärdering. Oavsett riktigheten i att tilldela IPS kontraktet har Rivteknik inte lidit någon skada då Rivteknik inte uppfyllt några av skallkraven och således aldrig skulle ha kunnat komma ifråga för tilldelning av kontraktet. Härutöver kan tilläggas att Riv-tekniks anbud för det fall bolaget skulle ha uppfyllt skallkraven vid utvär-deringen skulle ha rangordnats efter såväl IPS som Riv Team. IPS har en anbudssumma på 1 792 540 kr. Därefter kom Riv Team som uppfyller samtliga skallkrav och har en anbudssumma på 2 109 000 kr. Rivteknik har en anbudssumma på 3 050 000 kr.

Rivteknik har yttrat sig över Signalistens inläga.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU i tillämplig lydelse ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 9 kap. 8 § LOU i tillämplig lydelse får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

I 16 kap. 5 § LOU i tillämplig lydelse anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredning i målet

I förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter under AFB.5, Anbudsprövning, anges bl.a. följande.

AFB.51 Prövning av anbudsgivare

Anbudsgivare skall redovisa följande dokument och motsvara följande krav för att deras anbud skall tas upp till prövning:

- För företag med säte i Sverige skall senaste versionen av blankett SKV 4820 "Begäran/svar offentliga uppgifter" användas för att intyga registrering i aktiebolags- eller handelsbolagsregister eller motsvarande register, att giltigt F-skattebevis finns samt att föreskrivna socialförsäkringsavgifter och skatter betalas. Skatteverkets utfärdandedatum får inte vara äldre än en månad.
- Anbudsgivaren skall ha ett dokumenterat kvalitets- och miljöledningssystem motsvarande BF9K eller 9001:2000. Anbudsgivaren ska kortfattat redovisa sina ledningssystem i anbudet.

- Anbudsgivare skall i anbudet lämna referenser på minst tre st. liknande uppdrag.

AFB.52 Värderingsgrunder vid prövning av anbud

Av de inkomna anbud som uppfyller krav enligt AFB.51 kommer beställaren att anta det som anses vara ekonomiskt mest fördelaktigt.

Förvaltningsrättens bedömning

Grund för att ingripa mot en offentlig upphandling föreligger om det visas att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i nämnda lag. För att det ska finns grund för ingripande enligt LOU krävs dessutom att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Signalisten förkastade Rivtekniks anbud vid leverantörskvalificeringen och har som skäl härför angett att bolagets anbud saknade senaste versionen av blankett SKV 4820 "Begäran/svar offentliga uppgifter", att anbudet saknade ett dokumenterat kvalitets- och miljöledningssystem motsvarande BF9K eller 9001:2000 samt referenser från tre liknande uppdrag.

Rivteknik har bl.a. anfört att det är riktigt att de inte uppfyllde alla kvalificeringskrav och att de innan sista dagen att inkomma med anbud påtalat att de troligtvis inte skulle hinna få fram alla underlag i tid. Tillsammans med Akon Service AB uppfyller de dock skallkraven och Signalisten har uppgett att Rivteknik kan inkomma med komplettering senare om de kommer i läge för upphandling.

En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet. Myndigheten får även begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning samt begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som

har getts in. Det är den upphandlande myndigheten som bestämmer om ett förtydligande eller en komplettering ska ske. En anbudsgivare kan alltså inte kräva att få förtydliga eller komplettera sitt anbud. Möjligheten att begära att anbudsgivare förtydligar eller kompletterar ett ingivet anbud utgör ett undantag från huvudregeln att anbudsgivare ansvarar för utformningen av sitt anbud och får stå risken om lämnade uppgifter medför att anbudet inte bedöms uppfylla i upphandlingen ställda krav.

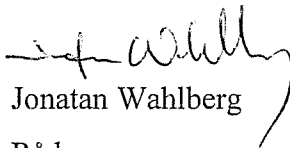
Det är ostridigt mellan parterna att Rivteknik inte inkommit med de i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter under AFB.5, Anbudsprövning, efterfrågade uppgifterna inom den i anbudsinbjudan angivna tiden. I målet har inte framkommit uppgifter som visar att Signalisten skulle ha begärt förtydligande eller komplettering av Rivtekniks anbud varken innan eller efter anbudsöppningen. Signalisten har enligt förvaltningsrättens bedömning haft fog för att inte utvärdera Rivtekniks anbud. Det som Rivteknik anfört i denna del ger inte anledning till ingripande enligt LOU.

Rivteknik har vidare anfört att Signalisten bryter mot de allmänna principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU eftersom den vinnande leverantören, IPS, inte uppfyller kvalificeringskraven. Eftersom Rivteknik, enligt vad förvaltningsrätten nyss har konstaterat, rätteligen inte har kvalificerats för anbudsutvärdering uppkommer frågan i vad mån Rivteknik har lidit någon skada av de påstådda bristerna i denna del. Att en leverantör har lidit skada av ett påstått missförhållande är ett grundläggande rekvisit för framställningen om överprövning. Det kan konstateras att det, utöver det vinnande anbudet, har förelegat åtminstone ytterligare ett anbud i upphandlingen som enligt Signalistens bedömning har uppfyllt kvalificeringskraven och som har utvärderats. Detta förhållande har inte satts i fråga. Oavsett hanteringen av IPS:s anbud har det således funnits förutsättningar att avsluta upphandlingen. Vid sådant förhållande finner förvaltningsrätten att Riv-

teknik inte kan anses ha lidit någon skada i denna del. Redan av det skälet saknas det grund för ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrätten har inte möjlighet att förelägga IPS, som inte är part i målet, att ge in handlingar. Förvaltningsrätten kan heller inte förelägga Signalisten att respektera regler. Begäran om att förelägga företrädare för IPS att hämta ut belastningsregister och att förelägga Signalisten att respektera regler ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Jonatan Wahlberg
Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Beatrice Agrenius.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens dom/beslut ska Ni skriva till Kammarrätten. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Tala om varför Ni anser att domen/beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd även med sådant som Ni anser ha betydelse och som Ni inte tidigare gett in.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. För offentlig part räknas dock treveckorstiden från den dag dom/domen/beslutet meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Tala om vilken dom eller vilket beslut Ni överklagar genom att anteckna förvaltningsrättens namn och målnummer.

Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Adress och telefonnummer till Er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där Ni kan nås för delgivning. Har Ni redan tidigare lämnat dessa uppgifter i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver Ni inte uppge dem igen.

Om Ni anlitar ombud kan ombudet i stället underteckna skrivelsen. Ombudet ska sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av förvaltningsrättens dom/beslut.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten